

boren, die zich koestert in lijdelijkheid; wat zal men dan tegen zulk één zeggen?

Ik zeg tegen hem: „geloof in Gods belofte en neem het heil aan, dat de God des Verbonds u geeft”.

Maar Dr K. kan dat niet zeggen; want die man zou terecht tegen hem zeggen: „ik weet immers, volgens uw eigen zeggen, niet, of het heil wel voor mij is”.

Op zijn best kan men hem opwekken om zich onder de middelen te stellen en te bidden of het God behagen mocht een merkteken der verkiezing in hem te werken.

Maar tot gelooven kan men hem niet opwekken, omdat men, naar zijn eigen leer, niet weet, of hij wel gelooven mag.

Met betrekking tot de daad des geloofs, moet deze prediking voeren tot lijdelijkheid.

3o. Degenen, die uitverkoren zijn en onder de uitwendige roeping gebracht worden, t.w. onder de volle openbaring van Gods Woord, waarbij de prediker alle kentekenen van Gods werk in de uitverkorenen duidelijk en onderscheiden aangeeft, zullen op Gods tijd contact krijgen en onder een dusdanige preek uitspreken: „Daar grijp ik naar, daar zal ik heil uit wachten”, of zoo dat klare geluid nog niet aanwezig is, dan zal een zoodanige uitgedreven worden tot gebedsworstelingen om het te mogen verkrijgen en uiteindelijk komen tot de bekentenis: „Heere, bij deze dingen leeft men en in dit alles is ook het leven van mijn geest”; en: „In Uw licht zien wij het licht”.

Alweer hetzelfde. Zij zullen contact krijgen, zegt de schrijver. Dat is passief. Maar voordat zij dat krijgen? Dan moeten ze toch maar wachten, tot het hun gegeven wordt. Een houding van lijdelijkheid.

Maar ziet men dan niet, dat in heel dit stuk, dat hier onder 3o neergeschreven wordt, een negeren is van het Verbond Gods, en heel het zwaartepunt van het leven verlegt uit Gods belofte naar des menschen subjectieve belevingen?

Hier wordt het leven van Gods kind voorgesteld als een zich zalig en zeker gevoelen bij wat men bij zichzelf ziet en ondergaat en er is niets overgebleven van het eenvoudig geloovig rusten in wat God mij belooft en beteekent en verzegelt.

Wat ik gezegd heb, dat blijkt hier duidelijk waar te zijn: een dergelijke verbondsbeschouwing voert tot een leven bij de bevinding, maar niet tot een leven uit het geloof.

Den volgenden keer de nog resterende opmerkingen van den schrijver.

D. v. D.

HET BOEK VAN DE WEEK

Chineesche Immigranten in Nederland.
(De Zending onder de Chinezen in ons land.)

De wereld is erg klein geworden. Wat vroeger op grooten afstand te zoeken was, vinden we nu vlak aan onze deur.

Dat valt direct in 't oog, als ge langs uw huis ziet gaan de zonen van het hemelsche Rijk.

Ver van hun vaderland, losgeslagen uit 't hechte familieverband, leiden ze hier hun armoedig bestaan.

In den loop van jaren zijn honderden ons land binnengekomen. Door hun typische levensomstandigheden hebben ze reeds dadelijk sterk de aandacht getrokken, zoo zelfs dat onlangs een zeer belangrijke publicatie van Dr F. van Heek het licht zag: „Chineesche Immigranten in Nederland” (uitg. J. Emmering's Uitg.-Mij., Amsterdam).

De Chineesche kolonie's in de verschillende steden, vooral in Rotterdam en Amsterdam, aanvankelijk slechts klein, hebben zich in de crisis-jaren sterk uitgebreid.

Bij honderden werden de op onze handelsvloot tewerkgestelde Chineesche schepelingen ontslagen. In de hoop spoedig weer te kunnen aanmonteren, vestigden de meesten zich in de havensteden, vooral in de vreemdeilingenwijken op Katendrecht (Rotterdam).

Zoo steeg b.v. de bevolking van de Chin. kolonie daar in twee jaar tijds van begin 1929-1931 van 534 tot 1306.

Welke toestanden daar in die kolonie heerschten laat zich denken. Sterke overbevolking bij toenemende armoede deed het ergste vreezen. Dr van Heek's boek geeft daarvan een sterken indruk. De misstanden op woninggebied zijn nog schrikbarend.

De sombere levensomstandigheden der meeste Chinezen doen hen grijpen naar de opiumpijp met al de noodlottige gevolgen daarvan. Wel schijnt het gebruik ervan af te nemen, een deels door de slechte economische omstandigheden, waarin de meeste Chinezen verkeeren, maar ook omdat onder hen de anti-opium-actie, die de Chineesche regeering voert, hier navolging vindt.

Daarnaast is wel een van de grootste problemen, de verhouding der sexen. De Chinezen-kolonie's bestaan toch bijna uitsluitend uit mannen. Geen

van hen heeft uit hun vaderland een vrouw mee kunnen nemen. Bij den sterken drang tot gezinsvorming, die onder het Chineesche volk altijd gevonden is, moet dit te meer worden betreurd. Grootte gevaren dreigen hier voor deze toch al zoo verlaten menschen. Enkel en alleen hebben met Hollandsche vrouwen betrekkingen aangeknoopt of zijn met hen gehuwd. Maar dit zal men toch niet als de ideale oplossing willen zien. Ook al niet met het oog op de kinderen die uit zulk een huwelijk geboren worden.

Dr van Heek wijst er op, dat het lot dezer halfbloeden zich duister laat aanzien. Naar de wetten van ons staatsrecht zijn het Chinezen, vreemdelingen in het land, waar zij wonen.

„Bij een eventuele verscherping van het werkloosheidsvraagstuk, zullen zij vermoedelijk in de toekomst arbeid in China moeten zoeken. De Zending heeft getracht iets voor deze kleinen te doen. Men is begonnen hen Chineesch te laten leeren.”

Jammer genoeg heeft men dit moeten staken wegens gebrek aan middelen.

Zoo zijn er groote moeilijkheden en gevaren, waaraan de Chineesche immigrant bloot staat.

Eenige opleving viel te constateeren door den pinda-verkoop. In den eersten tijd zijn daar schatten in verdiend. Men schatte het inkomen van een pinda-verkooper in den eersten tijd op boven de f30, vaak tusschen de f40 en f60.

Maar ook daarin kwam een keer. Ons volk raakte gewend aan het zielige gezicht der pindamanneljes. Een pinda-Chinees verdient nu niet meer dan f2 tot f4 in de week.

Waar ze vallen buiten den steun kan men zich een voorstelling maken van de armoede en de ellende, die er onder die mannen heerscht.

En wel waren er begin 1936 in Rotterdam alweer 750 en in Amsterdam ongeveer 350 op Hollandsche schepen aangemonsterd, maar het getal der in ons land verblijf houdende Chinezen bedraagt toch nog altijd minstens 1200.

Interessant is de teekening van de locale samenstelling, de geografische verspreiding en de maatschappelijke organisatie der Chinezen-kolonie's, die ons in dit werk gegeven wordt.

Het doet er ons iets van begrijpen, hoe ontzaglijk zwaar het Zendingswerk onder deze menschen moet zijn, die hoewel allen Chinezen, toch zooveel van elkander verschillen kunnen als een Zweed van een Italiaan. Verschillen in karakter, in aanleg, taalverschil, dat alles brengt z'n eigen moeilijkheden mee.

Toch is men daarvoor niet teruggeschrikt. Al sterker is in de Gereformeerde Kerken, vooral in de havensteden, gegroeid het besef, dat zoo ergens, wij hier een roeping hadden om uit te gaan en deze mannen, die met al de verleiding van de havensteden in aanraking komen en dus het Westen leeren kennen van den ellendigsten kant, te helpen en te brengen bij Hem, die gekomen is om te zoeken en zalig te maken dat verloren was.

Het zijn de Geref. Kerken aan wie ook in dit werk de eer wordt gegeven, dat zij het zijn geweest die door eigen arbeiders den nood van de Chinezen wilden lenigen. Merkwaardig doet het even aan, dat Dr van Heek (pag. 73) het heeft over het genootschap: Zending onder Oosterlingen en Chinezen in eigen land”, waarvan de zendingsarbeid zou uitgaan. Hij had kunnen weten, dat de genootschaps-idee door de Geref. Kerken principieel verworpen wordt, ook in hun Zendingswerk.

Wij zijn dankbaar voor dit werk, dat ons brengt midden in de ontzaglijke moeilijkheden, waarmee onze arbeiders, Dr Pieren en de heer Dols, hebben te worstelen.

Naar resultaat willen we niet vragen. Waar het Zendingbevel van den Koning der Kerk en de gehoorzaamheid daaraan in Zijn Kerk altijd voorop moeten gaan, daar zal het resultaat geen rol spelen. Toch mag worden gewezen op de bekeering van eenige Chinezen, die vanuit ons land naar hun vaderland terugkeerden.

Zwaar blijft het werk, ook al, Dr van Heek wijst er terecht op, om de confucianistische neiging, die de Chinezen in het bloed zit om godsdienst te verstaan als zedeleer.

Sterk spreekt hier het woord van een der beide zendelingen:

„Dat is een van de grootste moeilijkheden, waartegen ik te vechten heb, het is de Chinezen haast niet bij te brengen, dat het bij ons Zendingswerk niet in de eerste plaats gaat om kennis bij te brengen of om tot deugd op te leiden, maar om brave en slechte, beschaafde en onbeschaafde zondaren te brengen tot Jezus.”

Dankbaar zij hier gewezen op de waardeerende aandacht, die deze studie aan het werk der Geref. Zending onder de Chinezen wijdt. Dr van Heek heeft uiteraard het meest oog voor de groote betekenis die dit werk heeft op maatschappelijk gebied.

Ons zal de andere kant sterker moeten toespreken. Deze, dat naast ons, a.h.w. vlak aan onze deur, een groep menschen in uitersten nood, in nacht van heidendom dreigt onder te gaan, zonder dat ze gehoord hebben van Hem, die het licht der wereld is.

Daarom, wij mogen ons aan dit werk niet meer onttrekken. In het laatste hoofdstuk geeft Dr van Heek aan, hoe hij zich de oplossing denkt van het Chinezen-probleem. Sterker dan hij, willen wij wijzen naar het Evangelie van Jezus Christus. Dat zal alleen echt deze mannen kunnen redden van het verderf, temidden waarvan zij dag in dag uit moeten leven.

Zoo zijn de Gereformeerde zendelingen hun werk begonnen. Het gaat om de Chinezen hier. Maar het werk heeft nog wijder strekking. Het is zooals een zendeling heeft geschreven:

„nChinees heeft in zijn vaderland iets gezien van het Zendingswerk, iets van de zoekende liefde in de medische en maatschappelijke diensten, iets van den stuwenden drang van het Evangelie en nu komt hij als schepeling of handelaar naar het Christelijke Westen, waarvan de zendelingen uitgezonden zijn, waar het centrum gevestigd moet zijn van dat omvangrijke werk in hun vaderland. Maar in de havenplaatsen treffen ze alles aan, prostitutie, alcohol, zeemansklinieken, communistische cellen, revolutionaire propaganda, maar van de Kerk van Christus hebben ze geen levensteekken ontdekt en ze komen weer thuis, dikwijls lichamelijk en geestelijk geïnfecteerd door de zegeningen van de Westersche cultuur. Veel verhalen over de wonderen van onze techniek, over het Westersche communisme, dat solidair met hen de gehate Europeesche machten ondergraaf, maar van Christus, wiens volgelingen in het Westen immers zoo talrijk moeten zijn, hebben ze niets gezien en niets gehoord.”

Deze indirecte Zendingarbeid is zeker niet het minst belangrijk. Wij leveren zoo ook onze bijdrage in den grooten strijd, die daarginds in China gaande is om het Chineesche volk te redden uit de klauwen van Moskou en het te brengen aan de voeten van Christus.

Daarom moet dit werk gedragen worden door onze kerken. Het moet in groot verband gezien worden. Daarvoor kan dit boek van Dr van Heek ons de oogen openen.

Wij zullen nu te minder ons eraan kunnen onttrekken. Het gaat om die menschen, het gaat bovenal om de eer van den Koning der Kerk.

Z. J. v. d. L.

OPVOEDING EN ONDERWIJS

Uit Amerika.

Gedurig moet er de aandacht op gevestigd worden, dat onze tijd gevaar loopt, de betekenis van de school te overschatten. Gezin en kerk worden teruggedrongen en de school is dan de machtige factor in de opvoeding van de kinderen. Merkwaardig in dit verband vind ik, wat ik las van een enquête onder driehonderd studenten van de Universiteit van New-York. Hun werd gevraagd eens mee te deelen, in hoeverre de school had bijgedragen aan hun karaktervorming of mogelijk schadelijk daarop had ingewerkt.

Als een van de meest in het oog springende resultaten van dit onderzoek kon worden vastgesteld, dat de grootste meerderheid een rijkeren invloed toekende aan de persoonlijkheid van den onderwijzer dan aan de vakken, die werden onderwezen. Dat is wel een leelijke tegenslag voor de menschen, die ook nog in onze dagen gelooven, dat de verstandelijke kennis alleen den mensch beter maakt. Hoe noodig verstandelijke kennis ook moge zijn, ze vormt zonder meer nog geen karaktervolle menschen. Het leven met hoogstaande personen; de wijze, waarop de noodige kennis wordt aangedrongen; het leven, dat de menschen, die met de opvoeding belast zijn, leiden voor het oog van de kinderen, dat alles is van zeer grooten invloed, heel wat meer dan een groot aantal weetjes. Natuurlijk, kennis kan niet gemist worden, maar voor de vorming van het karakter is wat anders en meer noodig. Ook werd het van belang geacht, dat het leerplan zoo wordt ingericht, dat de leerlingen zelf veel moeten doen. Ze moeten maar niet veel luisteren, maar ze moeten gebracht worden tot toepassing van het geleerde. Enkele mededeeling van vakkennis werd niet van groote waarde voor de karaktervorming geacht. Een vermindering van de vereischte kennis werd noodzakelijk geacht, terwijl er dan ook meer rekening moest worden gehouden met het verschil in aanleg van de onderscheiden kinderen. 't Is nog te veel allen alles.

Tevens blijkt uit de antwoorden, dat aan de kerk en aan het huisgezin meer invloed op de karaktervorming moet worden toegeschreven dan aan de school. De school was volgens deze jonge mannen vaak de oorzaak van schroomvalligheid en van een minderwaardigheidsgevoel.

Ik vermoed, dat we in het algemeen wel met deze stem uit Amerika onze winst kunnen doen. Dezelfde dingen, waarover wij klagen, komen ook hier te voorschijn.

Aan de straffen schrijven de jonge Amerikanen geen grooten invloed toe. In twee-derde van de ge-

vallen blev uitwerking, in hoeverre niet graag straffen we duidelijke kinderen.

Nu we h ook even d Journal" s groote schō en beiden g leerden van van de geb kel tot het mige gevallen kanten, zeg maar voor plaats blijv probeeren. Gr.



Onder dit foort een a dit overen

Nu kan schrijft ove den term „ herkennen uit den k (Hoeft) zegt zelf, c bezwaren klaarheid Wanneer bezwaren der zelf”. Er is n dood niet zal zijn.

Alleen b sterfelijkheid tot misve omschrijft, geerigen z Gereformee scheiden v

Dan is n.l. deze: psychische de Schrift we er wet nen spre onderschel schriftuur

Bovendien volgens de de boventi loemd we

Hiermee meer tech der zielku de den nu

Deze kw gesteld. C Baynick s de ziel l lichaam h

door haar juist van l

Dit is ee aan de fil lijke theol

Gaat 's nieuw en zijn, met

zaan zwij bewaard?

En mo wanneer c vorm waa

halingstee zoals Pro aangaand goed heb

Wannee kwesties, menten er waar 'on

ving hove

Dr A Ds J. W. S

Dit een van hoe g de onster uitdrukkin

haar als slechts ge uit de dic

1) Ook is wijst naar d Prof. Hepp.

Immers, w komen, is er wanneer de Prof. Hepp

't eigen ooc deze brochure tamelijk wel